

KIMBERLY BRUBAKER BRADLEY

ΜΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣΑΝ ΛΥΚΟΙ

Μετάφραση
Βάσια Τζανακάρη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αυτό το βιβλίο κέρδισε το βραβείο Newberry Honor Medal το 2021 για την αμερικανική έκδοση που κυκλοφόρησε το 2020 από την Dial Books for Young Readers, an imprint of Penguin Random House.

ΜΑΣ ΜΕΓΑΛΩΣΑΝ ΛΥΚΟΙ

Τίτλος πρωτοτύπου: *Fighting Words*

Συγγραφέας: Kimberly Brubaker Bradley

Μετάφραση: Βάσια Τζανακάρη

Επιμέλεια-Διόρθωση: Αλεξάνδρα Σφυρή

© 2020, Kimberly Brubaker Bradley

© 2022, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., για την ελληνική γλώσσα

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά το Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2022

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-484-774-7

Kimberly Brubaker Bradley

ΜΑΣ
ΜΕΓΑΛΟΣΑΝ
ΛΥΚΟΙ

Μετάφραση Βάσια Τζανακάρη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Για όποιο παιδί χρειάζεται αυτή την ιστορία:
Δεν είσαι ποτέ μόνος, δεν είσαι ποτέ μόνη

Και για τον Μπαρτ,
πάντα

1

Το καινούργιο μου τατουάζ είναι καλυμμένο με ένα τσιρότο, αλλά στα μισά του διαλείμματος το τσιρότο ξεκολλάει και πέφτει. Την ώρα που κρεμάω το παλτό μου στην κρεμάστρα στην τάξη μας, την τάξη της τετάρτης δημοτικού, περνάει δίπλα μου η δασκάλα μου, η κυρία Νταβόντε, και βγάζει μια πνιχτή κραυγή:

«Ντέλα, τατουάζ είναι αυτό;»

Σηκώνω τον καρπό μου για να της το δείξω. «Είναι το συμπλεκτικό σύμβολο» λέω, προσέχοντας να πω σωστά τη λέξη *συμπλεκτικό*.

«Αυτό το ξέρω» λέει η κυρία Νταβόντε. «Αληθινό είναι;»

Είναι τόσο αληθινό, που ακόμη πονάει και το δέρμα γύρω γύρω είναι κόκκινο και πρησμένο. «Μάλιστα» λέω.

Κουνάει το κεφάλι της και μουρμουρίζει. Δεν είμαι από τους αγαπημένους της μαθητές. Ίσως να είμαι από τους λιγότερο αγαπημένους της.

Ούτε που με νοιάζει. Εγώ τρελαίνομαι, τρελαίνομαι, τρελαίνομαι για το τατουάζ μου.

Είμαι δέκα χρονών. Θα σας πω όλη την ιστορία. Κάποια σημεία της είναι δύσκολα, γι' αυτό θα τα αφήσω για αργότερα. Θα ξεκινήσω με τα εύκολα.

Με λένε Ντελίσιους* Νεβέα Ρόμπερτς. Ναι, ξέρω. Με τέτοιο όνομα καλύτερα να χρησιμοποιούσα το «Νεβέα». Δεν λέω σε κανέναν ότι με λένε Ντελίσιους, το γράφει όμως στα σχολικά αρχεία, κι έτσι οι δάσκαλοι συνήθως το ξεφουρνίζουν την πρώτη μέρα.

Τελευταία έχω περάσει πολλές πρώτες μέρες.

Αν προλάβω, λέω: «Με φωνάζουν Ντέλα». Έτσι κι αλλιώς το λέω δηλαδή –με φωνάζουν Ντέλα, όχι Ντελίσιους, ευχαριστώ–, αλλά είναι πιο εύκολο αν κανείς δεν ακούσει ποτέ το Ντελίσιους.

Κάποτε ένα αγόρι πήγε να με γλείψει για να δει αν ήμουν πράγματι νόστιμη. Τον κλότσησα στα... Η Σούκι λέει ότι, αν θέλω να διαβάσει κανείς την ιστορία μου, δεν πρέπει να λέω κακές λέξεις. Όλοι ξέρουν ότι λέω κακές λέξεις, απλώς δεν τις γράφω. Τέλος πάντων, τον κλότσησα στο φερμουάρ του τζιν του –ας το πούμε έτσι– και βρήκα τον μπελά μου. Πάντα το κορίτσι βρίσκει τον μπελά του. Και συνήθως εγώ.

Τη Σούκι δεν την πείραξε. Είπε: *Υποστήριξε τον εαυτό σου, Ντέλα. Μην ανέχεσαι βλακείες από κανέναν.*

Μπορώ να πω τη λέξη *βλακείες*;

Τέλος πάντων, η Σούκι δεν είπε *βλακείες*. Είπε κάτι χειρότερο.

Θα το φτιάξω. Η Σούκι λέει ότι όποτε θέλω να πω μια κακιά λέξη, μπορώ να λέω *χιόνι*. Ή *χιονονιφάδα*. Ή *χιονισμένος*.

Οπότε τον κλότσησα στα χιόνια.

Μην ανέχεσαι χιόνια από κανέναν.

Ναι, γίνεται.

Εντάξει, πάμε πάλι σ' εμένα. Ντελίσιους Νεβέα Ρόμπερτς. Αν διαβάσεις το Νεβέα ανάποδα, σημαίνει *παράδεισος*** . Τις περισσότερες φορές υπάρχει κι άλλη Νεβέα στην τάξη μου. Είναι πολύ

* Delicious στο πρωτότυπο: νόστιμη.

** Nevaeh – Heaven στο πρωτότυπο: Παράδεισος.

δημοφιλές όνομα εδώ πέρα. Δεν ξέρω γιατί. Μου φαίνεται χαζό. Ακούς εκεί παράδεισος. Πώς της ήρθε της μητέρας μου.

Μάλλον δεν το σκέφτηκε. Αυτή είναι η αλήθεια. Η μητέρα μου είναι στη φυλακή. Δεν έχει γονεϊκά δικαιώματα. Αυτό συνέβη πρόσφατα. Κανείς δεν μπήκε στον κόπο να τα αφαιρέσει νωρίτερα, παρόλο που, όταν βγει από τη φυλακή, θα είμαι σε ηλικία που θα έχω δικαίωμα ψήφου.

Δεν τη θυμάμαι, θυμάμαι μόνο κάτι ελάχιστο, σαν σκηνή από ταινία. Η Σούκι λέει ότι δεν ήταν καλύτερη από μάνα χάμστερ και οι μάνες χάμστερ μερικές φορές τρώνε τα μωρά τους. Πάντα η Σούκι με φρόντιζε. Ακόμη με φροντίζει λίγο ή πολύ.

Η Σούκι είναι η αδελφή μου. Είναι δεκάξι.

Είτε το πιστεύετε είτε όχι, βρίσκομαι ακόμη στο εύκολο κομμάτι της ιστορίας.

Το πλήρες όνομα της Σούκι είναι Σούκι Γκρέις Ρόμπερτς. Το Σούκι δεν είναι χαϊδευτικό, αν και μοιάζει χαϊδευτικό. Το Ρόμπερτς είναι επίθετο της μητέρας μας. Η Σούκι κι εγώ δεν ξέρουμε ποιοι είναι οι πατεράδες μας, ξέρουμε μόνο ότι μάλλον δεν έχουμε τον ίδιο πατέρα και δόξα τω Θεώ δεν είναι ο Κλίφτον – η Σούκι ορκίζεται. Την πιστεύω.

Μπορείς να πεις τη λέξη Θεός σε μια ιστορία; Να, ας πούμε, εδώ παραπάνω, δεν επικαλέστηκα το όνομά Του επί ματαιώ – πραγματικά ευχαριστώ τον Θεό, ό,τι Θεό υπάρχει, που ο Κλίφτον δεν είναι μπαμπάς μου.

Η Σούκι είχε μια φωτογραφία της μαμάς από τη δίκη. Χλωμό πρόσωπο, πληγιασμένο, δόντια μαυρισμένα από τη μεθαμφεταμίνη, άσπρα λεπτά μαλλιά. Η Σούκι λέει ότι έκανε ξεβαφή στα μαλλιά της, πάντως ό,τι και να 'ναι είναι πολύ αδύναμα. Κρέμονται σαν σχοινιά. Τα μαλλιά της Σούκι είναι απαλά και λαμπερά, σκούρα καστανά, εκτός απ' όταν τα βάφει μαύρα. Είναι σαν τα μαλλιά της μαμάς, αλλά σε πιο ωραία εκδοχή. Και τα μάτια της

όμως μοιάζουν με της μαμάς. Τα δικά μου μαλλιά είναι σγουρά και φουντωτά. Μπλέκονται συνέχεια. Τα μάτια μου είναι πιο ανοιχτόχρωμα από της Σούκι και της μαμάς.

Η επιδερμίδα της Σούκι είναι λευκή σαν αποβουτυρωμένο γάλα, τόσο χλωμή, που η κοιλιά της φαίνεται σχεδόν γαλάζια. Όταν βγαίνει στον ήλιο, κατακαίγεται. Το δικό μου δέρμα είναι πιο σκούρο και δεν χρειάζομαι ποτέ αντηλιακό, ό,τι κι αν λέει η Σούκι. Έτσι, ενώ δεν ξέρουμε το παραμικρό για τους πατεράδες μας, υποθέτουμε ότι δεν ήταν ο ίδιος άντρας.

Καλό δεν είναι αυτό; Γιατί, αν ο ίδιος άντρας είχε μείνει τόσο ώστε να είναι και δικός μου μπαμπάς και της Σούκι, τότε θα έπρεπε να είχε μείνει να μας βοηθήσει να ξεμπλέξουμε από αυτή την κατάσταση. Ειδικά θά ήταν χιονάνθρωπος. Αυτό που πιστεύει η Σούκι, κι εγώ επίσης, είναι ότι η μαμά μάλλον δεν είπε σε κανέναν από τους μπαμπάδες μας ότι θα γεννούσε το παιδί τους, οπότε δεν μπορούμε να τους κατηγορήσουμε που δεν είναι εδώ. Πιθανόν να ήταν καταπληκτικοί τύποι, φανταστικοί σε όλα, μόνο που δεν μπορούσαν να είναι με τη μητέρα μας, η οποία ήταν πάντα ένα χάλι.

Η Σούκι κι εγώ σταματήσαμε να προσπαθούμε με τη μαμά εδώ και πολύ καιρό. Δεν γινόταν αλλιώς. Δεν είναι απλώς ότι είναι στη φυλακή, αλλά επίσης έπαθε και κάτι που λέγεται ψυχωσικό επεισόδιο μόλις τη φυλάκισαν. Οφείλεται στη μεθαμφεταμίνη και σημαίνει ότι έχει τρελαθεί και με τη βούλα. Πιθανόν να μη μας αναγνώριζε αν μπαίναμε στο κελί της, όχι ότι θα μπορούσαμε, μιας και είναι σε μια φυλακή κάπου στο Κάνσας, όπου δεν μπορούμε να πάμε. Δεν μας γράφει, ούτε μας τηλεφωνεί, επειδή δεν μπορεί να γράψει ή να μιλήσει στο τηλέφωνο με τρόπο που να βγάζει νόημα. Και ποτέ δεν θα σκεφτόταν να το κάνει. Μας έχει ξεχάσει. Λυπάμαι, πραγματικά, αλλά δεν μπορώ να κάνω κάτι για να το αλλάξω.

Είμαι γλωσσού. Κι αυτό είναι καλό. Εξαιρετικό. Να σας πω μια ιστορία για να καταλάβετε τι εννοώ. Την περασμένη εβδομάδα στο σχολείο –δύο μέρες πριν εμφανιστώ με το καινούργιο μου τατουάζ–, η κυρία Νταβόντε μάς είπε ότι έπρεπε να ζωγραφίσουμε το οικογενειακό μας δέντρο. Μας έδειξε τι ήθελε: γραμμές ζωγραφισμένες σαν κλαδιά, μητέρα, πατέρα, παππούδες. Θείοι και θείες και ξαδέλφια.

Το δικό μου δέντρο τελείωνε στη μαμά, πίσω από τα κάγκελα, με τη Σούκι στη μια πλευρά. Δεν υπήρχε περίπτωση να ζωγραφίσω κάτι τέτοιο, ιδίως εφόσον υποψιαζόμουν ότι η κυρία Νταβόντε σκόπευε να τα κρεμάσει στον διάδρομο έξω από την τάξη μας, όπου θα το έβλεπε όλο το σχολείο.

Η κυρία Νταβόντε δεν καταλαβαίνει τίποτα. Δεν ξέρω γιατί. Νόμιζα ότι κάτι είχε αρχίσει να πάνει.

Αντί για οικογενειακό δέντρο, ζωγράφισα έναν λύκο. Γίνομαι καλύτερη στους λύκους. Ζωγράφισα μια λύκαινα με βλέμμα σκοτεινό και γλυκό, αλλά το στόμα της ανοιχτό, με τους κυνόδοντες να φαίνονται. Για να κάνω το περίγραμμα της γούνας, δανείστηκα τους ασημί μαρκαδόρους της Νεβέα.

Η κυρία Νταβόντε πέρασε μπροστά από το θρανίο μου και είπε: «Ντέλα, τι κάνεις; Δεν είναι αυτή η εργασία».

«Αυτή η λύκαινα είναι το οικογενειακό μου δέντρο» είπα. Της έριξα ένα βλέμμα.

Η κυρία Νταβόντε δεν ξέρει όλη μου την ιστορία, αλλά ξέρει πολύ μεγάλο μέρος της. Ιδίως αν λάβω υπόψη όσα έγιναν τελευταία. Αν η κυρία Νταβόντε καθόταν να σκεφτεί έστω και λίγο, πάω στοίχημα ότι ίσως μπορούσε να καταλάβει γιατί δεν ήθελα να ζωγραφίσω το οικογενειακό μου δέντρο. Αλλά όχι. Εσφίξε τα χείλια και είπε: «Θέλω να κάνεις την εργασία που σου ανέθεσα».

«Η εργασία είναι χιόνι» είπα. Βρήκα τον μπελά μου που είπα χιόνι.

Το ήξερα ότι έτσι θα γινόταν. Γι' αυτό το είπα. Έπρεπε να πάω στο γραφείο της διευθύντριας. Η διευθύντρια κι εγώ έχουμε γίνει σχεδόν φίλες πια. Τη λένε Δρα Πένι. (Πένι είναι το επίθετό της. Ρώτησα.)

Η Δρ. Πένι είπε: «Ντέλα, σε τι οφείλω τη χαρά σήμερα;».

«Δεν πρόκειται να κάνω την εργασία. Δεν μπορώ να φτιάξω το οικογενειακό μου δέντρο και δεν αφορά κανέναν».

«Α» έκανε η Δρ. Πένι. Έπειτα ρώτησε τι έκανα αντί για την εργασία και συμφώνησε ότι η ζωγραφιά της λύκαινας ήταν ένας λογικός συμβιβασμός. Είπε ότι θα μιλούσε στην κυρία Νταβόντε.

«Ούτε η Λουίζα θέλει να ζωγραφίσει το οικογενειακό της δέντρο. Ούτε η Νεβέα» είπα. Ο μπαμπάς της Νεβέα είχε φύγει πριν από μερικά χρόνια. Την ιστορία της Λουίζα δεν την καλοήξερα, αλλά είδα πώς το βλέμμα της έγινε ανέκφραστο όταν η κυρία Νταβόντε είπε τι ήθελε να κάνει. «Η κυρία Νταβόντε δεν ακούει, παρά μόνο όταν φτάνει να είναι αναγκασμένη».

Η Δρ. Πένι αναστέναξε. Δεν ξέρω για ποια από τις δύο. «Θα της μιλήσω, Ντέλα» είπε.

«Πρέπει να δίνει μεγαλύτερη προσοχή» είπα. Εγώ είμαι μόλις δέκα χρονών και πρόσεξα το βλέμμα της Λουίζα και πώς σφίχτηκαν οι ώμοι της Νεβέα. Η κυρία Νταβόντε είναι δασκάλα.

Η Φρανσίν λέει ότι μπορείς να εμπιστευτείς κάποιους ανθρώπους, αλλά όχι όλους. Δεν πίστευα ότι θα εμπιστευόμουν ποτέ την κυρία Νταβόντε.

«Ίσως να βοηθούσε, Ντέλα, αν σταματούσες να χρησιμοποιείς λέξεις όπως χιόνι» είπε η Δρ. Πένι.

«Μάλλον όχι» είπα. Δεν ήθελα να βγάλω γλώσσα. «Επειδή είπα χιόνι, βρέθηκα εδώ και μπόρεσα να σας εξηγήσω. Αν δεν είχα πει χιόνι, θα έπρεπε να της πω τον λόγο που δεν ήθελα να ζωγραφίσω οικογενειακό δέντρο. Όλη η τάξη θα άκουγε την ιστορία μου. Και μετά θα με κορόιδευαν στην αυλή».

Η Δρ. Πένι με κοίταξε για ένα διάστημα που μου φάνηκε μεγάλο. Έπειτα είπε: «Σ' ευχαριστώ γι' αυτή την εξήγηση». Πρότεινε να καθίσω στην άνετη πολυθρόνα στο γραφείο της μέχρι το διάλειμμα. Είχε ένα ράφι με βιβλία που μπορούσα να διαβάσω. Δεν μου πολυαρέσουν τα βιβλία, αλλά υπήρχε ένα για κακά δεινοσαύρου που είχε ενδιαφέρον.

Δεν ξέρω τι είπε η Δρ. Πένι στην κυρία Νταβόντε, αλλά δεν χρειάστηκε να κάνω οικογενειακό δέντρο και η κυρία Νταβόντε δεν κρέμασε καμία ζωγραφιά στον διάδρομο.

Είδατε; Είναι χρήσιμο να είσαι γλωσσού. Το επόμενο πράγμα που θα κάνω είναι να χρησιμοποιήσω αυτό το χαρακτηριστικό για να κλείσω τον Κλίφτον στη φυλακή για πολύ, πολύ καιρό.

Ακόμη είμαστε στα εύκολα σημεία της ιστορίας.

Η δεκάχρονη Ντέλα είχε πάντοτε στο πλάι της τη μεγάλη της αδελφή, τη Σούκι: όταν η μαμά τους μπήκε στη φυλακή, όταν ο φίλος της μαμάς τους τις πήρε να ζήσουν μαζί του, όταν αυτός έκανε κάτι τόσο φρικτό, που αναγκάστηκαν να το σκάσουν. Η Σούκι είναι η λύκαινα της Ντέλα – η προστάτιδά της. Αλλά ποιος προστατεύει τη Σούκι τόσα χρόνια; Η Ντέλα συχνά δέχεται επιπλήξεις στο σχολείο επειδή βρίζει, αλλά ξέρει πότε πρέπει να κρατάει το στόμα της κλειστό. Όταν όμως η Σούκι κάνει απόπειρα αυτοκτονίας, τα πάντα στον κόσμο της Ντέλα έρχονται τα πάνω κάτω και η ίδια χάνει το πάτημά της. Ίσως να ήταν λάθος που δεν είχε μιλήσει για ορισμένα πράγματα. Ίσως ήρθε η ώρα να ακουστεί η φωνή της.

«Η αντικειμενική αφήγηση της Ντέλα είναι διασκεδαστική και ευχάριστη, μα ταυτόχρονα γεννά συναισθήματα θλίψης... Ένα μυθιστόρημα για το τραύμα και τα σημάδια που αφήνει στο σώμα, στο μυαλό, στην καρδιά. Μα, πάνω απ' όλα, ένα βιβλίο για την αντοχή, τη δύναμη και την επούλωση των πληγών».

New York Times Book Review

ISBN 978-960-484-774-7

9 789604 847747

Κωδ. μηχ/σης 13.125

www.epbooks.gr